

**ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ПЛАТФОРМИ
OPEN JOURNAL SYSTEMS ДЛЯ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ НАУКОВИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ»**

Організація та проведення науково-освітньої діяльності в сучасному інформаційному суспільстві зазнає докорінних змін під впливом процесів інформатизації на основі застосування інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ), що формують нові механізми взаємодії в науковому співтоваристві. Трансформацій, першочергово, зазнає процес наукової комунікації, дозволяючи, за допомогою розвиненої мережі електронних журналів, репозитаріїв, онлайн-конференцій та вебінарів, електронних соціальних мереж, бібліометричних та інформаційно-аналітичних ресурсів, вирішувати завдання оперативного пошуку, оприлюднення і поширення результатів наукових досліджень (статей, монографій, тез доповідей), встановлення академічних контактів, отримання зворотного зв'язку (відгуків, рецензій, цитувань) та організації спільної науково-дослідницької діяльності вчених (зокрема міждисциплінарної).

Одним з видів відкритих електронних науково-освітніх систем, на який сфокусоване дане дослідження, є **електронні відкриті журнальні системи (ЕВЖС)** – програмні платформи з відкритим вихідним кодом, що забезпечують організацію та децентралізоване дистанційне управління повним циклом редакційно-видавничого процесу електронних наукових журналів, а саме підтримку процесів подання, рецензування, літературного редагування, коректури, макетування та публікації статей з подальшим їх збереженням, поширенням та індексацією в мережі Інтернет [1].

Зокрема, у дослідженні [1] як доцільний засіб підтримки електронних наукових періодичних видань і процесу наукової комунікації в галузі педагогічних наук у цілому науковим установам і редакціям наукових видавництв рекомендована ЕВЖС Open Journal Systems.

Open Journal Systems (OJS) (<https://pkp.sfu.ca/ojs>) – програмна платформа для підтримки видавництва й управління електронними науковими журналами; розроблена в межах проекту Public Knowledge Project з метою надання відкритого доступу до результатів наукових досліджень та їх поширення в мережі Інтернет [1].

Для ефективного використання цієї платформи наукові та науково-педагогічні працівники повинні мати достатній рівень *інформаційно-дослідницької компетентності*. У дослідженні [2] зазначається, що інформаційно-дослідницька компетентність є одним із складників дослідницької компетентності.

Узагальнюючи попередні напрацювання таких дослідників, як М. В. Архипова, Л. І. Бондаренко, М. С. Головань, С. У. Гончаренко, С. О. Сисоєва, Т. Є. Кристопчук та враховуючи наукові результати низки зарубіжних вчених, Івановою С. М. [2] вперше визначено *інформаційно-дослідницьку компетентність наукового та науково-педагогічного працівника* як «здатність здійснювати з використанням ІКТ пошук, збирання, опрацювання, аналіз та представлення наукових даних відповідно до методології наукового дослідження, комунікацію, співробітництво та навчання інших, вміння використовувати сервіси електронних науково-освітніх систем для інформаційно-аналітичної підтримки науково-педагогічних досліджень, моніторингу та оцінювання наукових результатів, продукування нових суспільно-значущих знань з метою впровадження їх у практику освіти та науки».

Для досягнення мети підвищення рівня інформаційно-дослідницької компетентності наукових та науково-педагогічних працівників доцільно розробити, впровадити та експериментально перевірити відповідну методику.

Згідно з [3] поняття «методика» трактується як сукупність взаємозв'язаних способів та прийомів доцільного проведення будь-якої роботи; вчення про методи викладання певної науки або предмета. У дисертаційному дослідженні [4, с. 121] «методика використання ІКТ в освіті» визначена як теоретично обґрунтована сукупність методів, способів, прийомів і форм використання ІКТ для досягнення певної освітньої мети.

Відповідно до вищезазначеного, під **методикою використання платформи Open Journal Systems для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників** будемо розуміти «теоретично обґрунтовану сукупність методів, способів, прийомів і форм використання платформи Open Journal Systems, застосування яких у науково-педагогічній діяльності науковими та науково-педагогічними працівниками сприятиме підвищенню рівня їхньої інформаційно-дослідницької компетентності».

Перспективами дослідження є розроблення окремих компонентів методики використання платформи Open Journal Systems для розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників. Проектування методики доцільно здійснити ґрунтуючись на *наукових підходах* (компетентнісному, акмеологічному, андрагогічному, синергетичному, диференційованому) і відповідним їм *принципах* навчання дорослих, а також системі *форм* (семінари, тренінги, лекції, самостійна та індивідуальна робота, навчальні консультації та ін.), *методів* (організації навчально-пізнавальної діяльності, стимулювання і мотивації, контролю) та *засобів* (навчально-методичні матеріали; вільно поширювані ІКТ та он-лайн ресурси; електронні відкриті журнальні системи, зокрема Open Journal Systems) навчання.

Список використаних джерел

1. Л. А. Лупаренко, "Добір електронних відкритих журнальних систем для наукових видань з освітніх досліджень", *Інформаційні технології і засоби навчання*, т. 60, № 4, с. 324-343, 2017. Електронний ресурс. Доступно: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1835>.
2. С. М. Іванова, "Проблема розвитку інформаційно-дослідницької компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з використанням відкритих електронних науково-освітніх систем", *Інформаційні технології і засоби навчання*, т. 68, № 6, с. 291-305, 2018. Електронний ресурс. Доступно: <http://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2693>.
3. В. Т. Бусел та ін., *Великий тлумачний словник сучасної української мови*, Київ, Україна: ВТФ "Перун", 2001.
4. О. В. Мерзликін, "Хмарні технології як засіб формування дослідницьких компетентностей старшокласників у процесі профільного навчання фізики", дис. канд. пед. наук, Інститут інформаційних технологій і засобів навчання, Київ, 2016.